

Esports | Actualitzat el 03/12/2018 a les 14:06

Mor Josep Lluís Núñez, el president del «totxo»

Al dirigent més longeu de la història del Barça el perseguirà el frau i l'especulació com a promotor immobiliari, de la mateixa manera que al Camp Nou sempre serà recordat com l'antítesi de Cruyff

Josep Lluís Núñez va ser president del Barça entre els anys 1978 i 2000 | Arxiu FCB

Josep Lluís Núñez Clemente (Barakaldo, Biscaia, 1931) ha mort aquest dilluns als 87 anys després de setmanes d'agonia. Per a una generació de socis i seguidors del Barça, la figura de l'expresident s'explica a partir de Johan Cruyff o, més ben dit, com a personatge antagònic a Cruyff. L'holandès era un geni que va revolucionar dos cops el futbol -a la gespa i la banqueta-, una estrella capaç de ser sindicalista i profeta a la vegada, un visionari que no admetia cap altra autoritat que la seva pròpia lògica. Cruyff guanyava i convenia per ser qui era, fins al punt que quan va perdre se'l va recordar més que el vencedor, ja fos vestit de taronja o de blaugrana. Núñez, en canvi, sempre va simbolitzar el poder que Cruyff detestava, un poder gris i àrid, aliè al futbol tot i projectar-se des de les tribunes, perpetuat en els despatxos, quan els despatxos no tenien parets de vidre.

Núñez va ascendir a la presidència del Barça quan el franquisme sociològic encara cuejava, temps d'impunitat, ciment i foscor. El club era fatalista i pessimista, acomplexat sempre pel Madrid. Una dècada més tard, Núñez va anar a buscar Cruyff per sobreviure, sabent que l'holandès perseguia tornar: van conviure per necessitat. Van suportar-se gairebé una dècada, temps d'olimpisme i esplendor, anys regats amb un futbol diferent que va portar títols, inclosa l'anhelada Copa d'Europa.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=VOEUJC6cNDg>

Un i l'altre es van salvar, però mai es van entendre. El matrimoni de conveniència va ser fructífer i va acabar en divorci sonat perquè estava en discussió qui manava. El club mai ha superat el

trencament, fins al punt que la separació abrupta va marcar la descendència. Vint anys després, el Barça es continua explicant a partir de Núñez i Cruyff: el Museu porta el nom de l'expresident i a la Masia s'alça un estadi en nom de l'exentrenador. Cada directiva es postula a partir de la proximitat o la bel·ligerància amb el *nuñisme*, així com els tècnics s'avaluen en funció de com evolucionen la idea de joc que va engendrar el *cruyffisme*.

Barça i negocis

La mort de qui va ser president del Barça durant 22 anys convida a fer una mirada retrospectiva al club i el país, que també és una manera d'entendre el trànsit accelerat de la dictadura a la democràcia, resolt amb arestes i contradiccions. Núñez va arribar a Catalunya per casualitat. El pare, policia fronterer, va assumir la destinació a Portbou, per després instal·lar-se a Barcelona quan la guerra feia estralls. Sense estudis superiors, dèficit visible en la manera d'expressar-se - imprecisa i rànica -, va estudiar per ser comptable i també va vendre assegurances.

Al negoci immobiliari hi va trobar la plenitud, coincidint amb el *desarrollisme*. Hàbil i ambiciós, va alçar l'empresa en majúscules del sector a Catalunya. Es va enriquir amb l'especulació, una recerca de beneficis greixada amb suborns a inspectors d'Hisenda, il·legalitats acreditades als tribunals. El seu auge -amb la cirereta de la presidència del Barça- es va cimentar en els anys de laxitud normativa. Quan la societat es va fer exigent i la seva figura decrepita, va acabar a la presó de Quatre Camins, amb el seu fill.

El Núñez de plenitud va trobar en el Barça la plataforma que els negocis no li concedien, perquè el totxo donava diners en temps de descontrol però només el futbol podia fer que un barceloní d'adopció, màxima expressió de l'home fet a si mateix, tingués accés al Palau de la Generalitat i l'Ajuntament. Per protegir-se, Núñez va convertir la llotja del Camp Nou en un espai inaccessible a les urpes del partits, que mai van acabar d'interpretar un personatge d'estatura escassa, butxaca gasiva i abonat a la llàgrima fàcil, emocional al camp i fred amb el talonari.

L'home dels xamfrans

En solitari, el promotor immobiliari va convertir una aventura empresarial de la mà del sogre (Núñez i Navarro) en un imperi de xamfrans, blocs de pisos, edificis patrimonials, solars i pàrquings. I també en solitari -ningú tossia al president- va blindar-se al capdavant del club fins al 2000, incapaç com va ser tothom de desallotjar-lo d'Aristides Maillol, tampoc amb l'operació d'assalt liderada per Sixte Cambra, ben connectat amb la Convergència de Jordi Pujol. A Núñez mai el van fer fora, ni l'Elefant Blau de Joan Laporta. Va marxar quan va veure que la seva era una etapa amb data de caducitat, desgastat pel mal final concedit al *Dream Team*. El soci i el penyista van recompensar els serveis prestats escollint l'escuder que va designar com a hereu, Joan Gaspart, una tria que explica la complexitat d'un club caïnita.

Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=HAKz6lJrUFs>

Ningú va fer més que Núñez per contradir el lema *Més que un club*, perquè amb ell al timó el Barça va fer hibernar la política a l'Estadi, practicant un catalanisme acomplexat, de sardanes i basíliques. A la vegada, sense Núñez no s'explica la professionalització del futbol espanyol, l'explotació del negoci televisat i l'increment del patrimoni del club. En el seu llarg mandat va ampliar i remodelar el Camp Nou, va edificar el Miniestadi i va obrir la Masia com a residència dels joves del planter. Obsessiu com era amb els ingressos i les despeses, especialment quan es tractava de collar Cruyff, sempre va monetitzar les decisions, per deformació professional, episodis caricaturitzats per tants imitadors. No es recorda un personatge que donés tants titulars parlant tan malament, ja fos per mesclar l'ascendent del club sobre la ciutat o per carregar contra els enemics, a la gespa i la premsa.

Amb Núñez es tanca una etapa del Barça i del país. Se n'ha anat el president del totxo, antítesi de Cruyff.